

DOI: <https://doi.org/10.15407/ingedu2021.54.312>

УДК 330.8:342

JEL: D3, N01, P00

**Дідківська Л.В.**, кандидат економічних наук,  
старший науковий співробітник відділу економічної історії  
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»  
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8384-9293>  
e-mail: lesya\_home@ukr.net

**Беляєва В.М.**, провідний інженер відділу економічної історії  
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»  
e-mail: vn-believa@ukr.net

### ДОСЛІДЖЕННЯ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ НА ЗЛАМІ ЕПОХ

(до 90-річчя від дня народження  
Тимофія Івановича Дерев'янкін)

У статті висвітлено вклад відомого українського вченого Т.І. Дерев'янкін у розвиток історико-економічної науки. Охарактеризовано основні напрями його дослідницької діяльності та наукові здобутки. Представлено факти трудової та наукової біографії вченого. Подано перелік особистих наукових та навчально-методичних праць вченого у 1954–2010 рр.; наукових видань, які він упорядкував як редактор; перевидань праць видатних українських вчених-економістів 1982–2009 рр., підготовлених Т.І. Дерев'янкіним; авторефератів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, виконаних під науковим керівництвом Т.І. Дерев'янкін у 1970–2004 рр.

**Ключові слова:** Т.І. Дерев'янкін, історія народного господарства, економічна думка України, суспільні трансформації, зміна економічної системи.

Didkivska L., Bieliaeva V.

### INVESTIGATION OF SOCIAL TRANSFORMATIONS ON THE VERGE OF ERAS

(to the 90th anniversary of Tymofiy Ivanovych Dereviankin)

© Дідківська Л.В., Беляєва В.М., 2021

ISSN 0320-4421. Історія нар. госп-ва та екон. думки України. 2021. Вип. 54

The article highlights the contribution of the famous Ukrainian scientist T.I. Dereviankin in the development of historical and economic science. The main directions of his research activities and scientific achievements are characterized. The facts of the scientist's work and scientific biography are presented. The authors provide a list of T.I. Dereviankin's personal scientific and methodological works of 1954–2010; scientific publications that he edited; reproduction of works of prominent Ukrainian economists in 1982–2009, prepared by him; and summaries of dissertations for obtaining the scientific degree of the Candidate of Economic Sciences under his scientific advisorship in 1970–2004.

**Keywords:** T.I. Dereviankin, history of the national economy, Ukrainian economic thought, public transformations, changing the economic system.

Безмежна відданість науці, безперервні творчі пошуки, ініціативність, добросовісність та відповідальність у поєднанні з працелюбством – це неповний перелік рис відомого вченого, організатора історико-економічних досліджень, наукового редактора та науково-педагогічного керівника Тимофія Івановича Дерев'янкін (11 лютого 1931 р. – 12 липня 2011 р.).



Т.І. Дерев'янкін закінчив історичний факультет Харківського державного університету (1955), і все його наукове життя впродовж 56 років пройшло в одній науковій установі – Інституті економіки Академії наук УРСР, а згодом в наукових установах, що стали правонаступниками цього закладу, зокрема в ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Він упевнено долав шлях від аспіранта (1955–1958) до молодшого (1958–1962) та старшого наукового співробітника (1962–1966), а згодом очолив відділ історії народного господарства та економічної думки (1967–2003). Плідною була наукова творчість вченого навіть в останні роки його життя. Як провідний науковий співробітник відділу економічної історії він брав активну участь у підготовці монографічних видань за результатами планової науково-дослідної теми, був наставником для аспірантів відділу та молодих учених, популяризував здобутки українських вчених-

економістів минулого. На жаль, не всі його творчі плани були остаточно реалізовані. Так, незавершеною залишилася підготовка перевидання однієї з найвідоміших історико-економічних праць М.І. Туган-Барановського «Русская фабрика в прошлом и настоящем». Водночас творчий доробок вченого налічує 199 наукових праць.

Ще в студентські роки як молодий дослідник Т.І. Дерев'янкін зацікавився еволюцією вітчизняної мануфактурної промисловості, зокрема на студентських наукових конференціях 1954 р. і 1955 р. доповідав про історію розвитку Глушківської суконної мануфактури у XVIII ст. Результатом його подальших наукових досліджень стала авторська монографія «Мануфактура на Україні в кінці XVIII – першій половині XIX ст.: Текстильне виробництво» [1], що видрукувана на основі дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук (1960). Ця робота отримала схвальні рецензії в зарубіжних виданнях, зокрема, – польському «Kwartalnik historii kultury materialnej» (№ 1, 1963) та румунському «Studii. Revistă de istorie» (№ 6, 1961) журналах. Наукова цінність цієї монографії у тому, що Т.І. Дерев'янкін досліджував розвиток мануфактурного виробництва та промисловий переворот у контексті ринкової трансформації господарського середовища, в єдності організаційно-технічної, виробничо-економічної та соціальної складових. Важливо, що вчений аналізував розвиток підприємств легкої промисловості з урахуванням їхнього впливу на соціально-економічне життя українців. Такий аспект наукових досліджень був піонерним і не втратив актуальності й сьогодні в умовах пошуку ефективної економічної моделі, здатної забезпечити соціальну стабільність та добробут громадян.

Ключові наукові здобутки вченого щодо характеристики особливостей формування промислового сектору у вітчизняній економіці були викладені й у монографії «Промисловий переворот на Україні: питання теорії та історії» (1975), що була включена до переліку фундаментальних праць на сторінках «Большой Советской Энциклопедии» (3-е вид., т. 26, с. 571) та «Історії Академії наук УРСР» (1982, с. 512). Ці роботи Т.І. Дерев'янкін суттєво розширили джерельну базу для подальших історико-економічних досліджень. Однак найбільш цінним є те, що вчений привернув увагу наукової спільноти до промислового перевороту на українських землях як соціально-економічного явища. Адже

розгортання товарного виробництва та ринкових відносин поглибили соціальну нерівність та мали неабиякий вплив на економічне становище фабрично-заводських робітників. І навіть актуальна й сьогодні роль монополістичних об'єднань в процесі розбудови ринкової економіки вже тоді була у фокусі наукових досліджень вченого.

Зацікавившись історією розвитку вітчизняної промисловості, Т.І. Дерев'янкін значну увагу присвятив дослідженню процесів соціалістичної індустріалізації. Очевидно, що ці його праці були виконані на методологічних засадах марксистсько-ленінського історичного матеріалізму, в рамках офіційної доктрини будівництва матеріально-технічної бази комунізму, однак вони забезпечили тяглість історико-економічних досліджень, стали джерелом фактологічних даних для подальшого вивчення вітчизняної економічної історії. Важливим напрямом досліджень вченого був аналіз економічних аспектів Другої світової війни [2, с. 287].

Зі здобуттям Україною державної незалежності та початком системних демократичних перетворень, Т.І. Дерев'янкін у своїх численних публікаціях на основі історичних фактів і статистичних даних критично оцінював ефективність адміністративно-командної економічної системи, розкривав особливості становлення, деформації та відродження ринкового господарства у вітчизняній економіці. В процесі суспільних трансформацій і пошуку майбутнього економічного курсу України в 90-ті роки ХХ ст. особливо цінними були його праці, в яких він переосмислював історичний досвід зародження ринкових відносин на українських теренах, практику делегітимізації ринку в часи воєнного комунізму, впровадження ринкових механізмів в умовах нової економічної політики, розкривав роль державних і громадських інститутів у ринковій економіці, наголошував на необхідності створення конкурентного ринкового середовища, попереджав про інституційні загрози панування монополій в умовах ринку, акцентував увагу на соціальних проблемах тощо [3, с. 491–586].

Гідно наслідуючи традиції історико-економічної школи, сформованої в свій час членом-кореспондентом АН СРСР, академіком АН УРСР П.І. Лященком, Т.І. Дерев'янкін багато зусиль доклав для систематизації та узагальнення вітчизняної економічної історії. Свідченням цього є його безпосередня участь у підготовці таких фундаментальних комплексних наукових праць, як «Розвиток народного господарства Української РСР (1917–1967)»

(1967), «Індустріально-колгоспна Україна» (1972), «Відбудова і розвиток соціалістичної індустрії Української РСР» (1978), «Развитие аграрной экономики УССР» (1987) тощо. Однак найбільшим досягненням вченого була робота над унікальною колективною монографією «Історія народного господарства Української РСР» (1983–1987 рр.), що вийшла у 3 томах та 4 книгах. Адже Т.І. Дерев'янкін був не лише її співавтором, а й заступником головного редактора всього видання та відповідальним редактором кожної окремої книги, а також науковим керівником великого творчого колективу. Ця оригінальна наукова праця хоч і написана в рамках партійної доктрини радянської історіографії, відповідно до вимог того часу, однак є системним, методологічно цілісним узагальненням історії вітчизняної економіки. Варто відмітити насиченість роботи статистичними даними щодо розвитку продуктивних сил України, що до того переважно досліджувалися лише як складова народного господарства СРСР. Все це мало неабияке значення для поглиблення досліджень економіки України. Позитивні відгуки на монографію друкувалися не тільки у вітчизняній, а й у зарубіжній науковій літературі (рецензія в журналі «Slavic Review», 1986. Vol. 45. No. 1. США). Керівництвом Інституту економіки АН УРСР колектив відділу історії народного господарства та економічної думки був нагороджений Почесною Грамотою «За високі досягнення у праці і успішне завершення підготовки фундаментальної 3-томної монографії «Історія народного господарства Української РСР»». За цю наукову працю Головний комітет Виставки досягнень народного господарства СРСР затвердив Т.І. Дерев'янкін учасником ВДНГ СРСР 1986 року (Постанова № 669-н від 4.10.1986 р.; Свідоцтво № 13414).

Т.І. Дерев'янкін був активним читачем та рецензентом наукових праць українських дослідників, автором статей у багатомних енциклопедичних і довідкових виданнях, зокрема Української Радянської енциклопедії, Економічного словника та інших. Упродовж майже двадцяти років він працював у складі високоавторитетних редколегій видань всеукраїнського значення. Передусім це – «Енциклопедія народного господарства Української РСР» (у 4 томах, 1969–1972). За проведену роботу на громадських засадах по підготовці і виданню цієї енциклопедії Т.І. Дерев'янкін як членові редколегії було оголошено подяки Президії Академії наук УРСР (за підписом Президента АН УРСР академіка Б.Є. Патона) та Головної редакції УРЕ АН УРСР (за

підписом академіка АН УРСР М.П. Бажана). Крім того, Головний редактор Української Радянської Енциклопедії, академік АН УРСР М.П. Бажан у спеціально надісланому на ім'я вченого листі повідомляв: «Головна редакція Української Радянської Енциклопедії АН УРСР складає Вам глибоку подяку за плідну участь у підготовці та здійсненні видання «Енциклопедія народного господарства УРСР» ... Високо цінуючи Ваш творчий внесок у це видання, ще раз дякуємо Вам і бажаємо доброго здоров'я, нових успіхів і звершень у праці». Не можна оминати увагою і вклад вченого у комплексне фундаментальне видання «Історії міст і сіл Української РСР» (у 26 томах українською мовою та 15 томів російською мовою, 1967–1983), яке було відзначено Державною премією СРСР в галузі науки, а член Головної редколегії, завідувачий відділу історії народного господарства та економічної думки ІЕ АН УРСР Т.І. Дерев'янкін нагороджений Почесною Грамотою Президії Академії наук Української РСР та Республіканського комітету профспілки працівників освіти, вищої школи та наукових установ (1976). Окрім цього, вчений натхненно популяризував вітчизняну економічну науку, а іноді відкривав українцям нові імена українських вчених та їхні маловідомі економічні праці. За редакцією Т.І. Дерев'янкін вийшло 7 книг із серії «Класика вітчизняної економічної думки», до яких увійшли праці видатних українських вчених І. Франка, М. Туган-Барановського та інших.

Починаючи з середини 1960-х років, Т.І. Дерев'янкін брав активну участь у роботі авторитетних наукових інституцій, зокрема був членом Вченої ради Інституту економіки АН УРСР (АН України, НАН України), Об'єднаного інституту економіки НАН України (з 1967), членом Наукової ради з проблеми «Основні закономірності історичного розвитку СРСР і УРСР дожовтневого періоду» (постанова Президії АН УРСР № 182 від 16.06.1967 р.), членом Координаційної ради з проблем економічної науки АН УРСР (постанова Президії АН УРСР № 128 від 21.04.1969 р.), вченим секретарем, головою Наукової ради з проблеми «Історія народного господарства та економічної думки», 1965–1970 рр. (розпорядження Президії АН УРСР № 863 від 31.07.1965 р.; постанова Президії АН УРСР № 202 від 18.06.1970 р.), членом Наукової ради Головного архівного управління при Раді Міністрів УРСР (наказ по Головархіву УРСР № 11 від 16.03.1978 р.). Упродовж десяти років Т.І. Дерев'янкін був ученим секретарем Вченої ради Інституту економіки АН УРСР по захисту докторських дисер-

тацій (1966–1975); близько двадцяти років – членом Спеціалізованої ради по присудженню вченого ступеня кандидата наук в Інституті економіки АН УРСР (1976–1994). Вчений тісно співпрацював із Товариством «Знання» УРСР, зокрема: виступав з публічними лекціями на підприємствах і в організаціях України, Росії, Киргизії, Таджикистану. На запрошення Українського товариства дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами у складі делегації працівників культури та науки брав участь у проведенні «Тижня України» у м. Флоренція (12–16 березня 1968 р., Італія).

Особистим досягненням і гордістю Т.І. Дерев'янкіна упродовж 39 років було щорічне видання за його редакцією збірника наукових праць «Історія народного господарства та економічної думки України» (з № 4 по № 42, 1970–2009 рр.), заснованого Постановою Президії АН УРСР «Про наукові і науково-технічні збірники» № 51 від 12.03.1964 р. Зусиллями незмінного з 1970 р. відповідального редактора Т.І. Дерев'янкіна видання неодноразово включалося в нові (уточнені) переліки збірників, які затверджувалися Держкомвидавом УРСР (протокол 16, п. 5 від 17.03.1975 р.; наказ № 270 від 24.10.1978 р.), а згодом його видання продовжено розпорядженням Президії АН УРСР «Про новий перелік республіканських міжвідомчих тематичних наукових збірників» № 251 від 10.02.1983 р. Постановою ВАК України № 1а/5 від 22.05.1997 р. збірник включено у «Перелік № 1 наукових видань, в яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт» (Бюлетень ВАК України. 1997. № 2. С. 81). Перший випуск збірника побачив світ ще у 1965 р. і став єдиним періодичним науковим виданням з історико-економічних проблем, яке існувало в СРСР і продовжує виходити після проголошення незалежності України. На сторінках збірника на основі ґрунтовного аналізу фактичного матеріалу знайшли висвітлення питання історії господарства України з найдавніших часів, проблеми економічного розвитку в роки радянської влади, малодосліджені сторінки становлення вітчизняної економічної думки тощо. Тут були видрукувані змістовні статті авторитетних вчених (В.С. Жученко, П.П. Толочко, Е.Л. Лорткіян, С.М. Злупко, М.О. Уперенко, Л.Я. Корнійчук, Л.П. Горкіна, С.В. Кульчицький та ін.) та молодих дослідників, які доклалися до розвитку історико-економічної науки. Збірник широко відомий серед фахівців як в Україні, так і за її межами. І це не дивно, оскільки Т.І. Дерев'янкін активно залучав до роботи прогресивних вчених, ретельно відбирав статті, самотужки пере-

віряв кожному цитату, фактичні дані, щоб не допустити помилок та хибних тверджень. Його особиста відповідальність та феноменальна пам'ять прислужилися для здобуття авторитету щорічника «Історія народного господарства та економічної думки України» у наукових колах. До його особистих заслуг належить і поява у цьому періодичному виданні рубрики «Наші публікації» (1990 р.), що започаткувала традицію перевидання праць зі спадщини української економічної думки та історичних документів. Зокрема, вперше в Україні опубліковано окремі праці В.І. Вернадського, К.Г. Воблого, П.І. Ляценка, М.В. Птухи, Є.Є. Слуцького, М.І. Туган-Барановського та інших відомих вчених.

Т.І. Дерев'янкін поєднував науково-організаційну, дослідницьку, редакційну роботу з науково-педагогічною діяльністю. Він був і керівником переддипломної практики студентів економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (1994, 1995), і науковим керівником (консультантом) стажування викладачів вищих навчальних закладів, зокрема Київського університету імені Тараса Шевченка (нині Київський національний університет імені Тараса Шевченка), Київського національного економічного університету (нині Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана), Київського педагогічного інституту імені О.М. Горького (нині Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова) та інших (1990–2001), і членом екзаменаційних комісій на вступних іспитах до аспірантури та на кандидатських іспитах в Інституті економіки АН УРСР (1966–1991), Інституті економіки АН України (1991–1994), Інституті економіки НАН України (1994–2004) та Об'єднаному інституті економіки НАН України (2004–2005).

Під науковим керівництвом Т.І. Дерев'янкіна підготовлено і успішно захищено 30 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук (1970–2004) зі спеціальностей: історія народного господарства; історія економічних вчень; економічна історія та історія економічної думки. Проблематика дисертацій охоплювала переважно питання розвитку окремих галузей народного господарства (добувної промисловості, металургійного комплексу, підгалузей машинобудування, енергетики, транспортної інфраструктури тощо). Учні Т.І. Дерев'янкіна плідно працюють в науці та освіті, поповнили склад наукових кадрів вищих навчальних закладів і науково-дослідних установ країни.

Вагомі досягнення Т.І. Дерев'янкін в науковій, науково-організаційній, редакторській і науково-педагогічній діяльності відзначені Почесними Грамотами Президії АН УРСР і Інституту економіки АН УРСР, письмовими подяками Президії АН УРСР і Головної редакції УРЕ АН УРСР. Вчений нагороджений Орденом Дружби народів (Указ Президії Верховної Ради СРСР від 22.07.1982 р.). У числі відомих вчених-економістів ім'я Т.І. Дерев'янкін увійшло в «Історію Академії наук УРСР», до численних енциклопедичних видань (БСЭ, 3-е вид., т. 24, кн. 2, с. 382; БСЭ, т. 26, с. 571; УРЕ, 2-е вид., т. 11, кн. 2, с. 250; ЕНГУ, т. 1, с. 557; Экон. Энци.: Политэкономия, т. 4, с. 224).

Як вчений і організатор наукових досліджень Т.І. Дерев'янкін працював і в час, коли історико-економічні дослідження слугували важливим підґрунтям комуністично-партійної ідеологічної роботи, і в складних умовах трансформації соціально-економічної системи та розбудови державних інститутів незалежної України. Проте його власні переконання, любов до науки, висока культура роботи з історичними джерелами, працелюбство, вимогливість до себе і до колег, непересічні організаторські здібності, феноменальна пам'ять і майстерне володіння словом забезпечили Т.І. Дерев'янкін високий авторитет у науковому середовищі. Його праці, як історико-економічний літопис доби, як відображення кризь призму наукового світогляду складних і довготривалих, різнонаправлених і неоднозначних перетворень економіки, соціуму і держави, залишаються цінним джерелом для вивчення історії, теорії та практики суспільних трансформацій.

### БІБЛІОГРАФІЯ

**наукових та навчально-методичних праць,  
редакційна діяльність, наукове керівництво  
Дерев'янкін Тимофія Івановича  
1954–2010 рр.**

#### Наукові праці, монографії

1. Из истории развития мануфактурной промышленности на Украине в первой четверти XVIII века (Глушковская суконная мануфактура) / Итоговая студенческая научная конференция [Харьков. гос. ун-та им. А.М. Горького]: тезисы докладов. Харьков: Изд-во Харьков. ун-та, 1954. С. 17–18.

2. Восстание на Глушковской суконной мануфактуре в 1798 году / Итоговая студенческая научная конференция, посв. 150-летию Харьков. гос. ун-та им. А.М. Горького: Тезисы докладов. Харьков: Изд-во Харьков. ун-та, 1955. С. 25–26.
3. В.І. Ленін про економічний лад дореформеної мануфактури. *Вісник АН УРСР*. 1958. № 4. С. 19–29.
4. До історії капіталістичної суконної мануфактури на Україні в дореформений період. *Вісник АН УРСР*. 1959. № 8. С. 43–48.
5. До історії промислової революції на Україні в дореформений період. *Економіка Радянської України*. 1959. № 2. С. 84–92.
6. До історії посесійної мануфактури на Україні у XVIII ст.: Глушківська суконна мануфактура / Учені записки [Харк. держ. ун-т]. Труды истор. фак-ту. Т. 7 / Редколегія: Слюсарський А.Г. (відп. ред.) та ін. Харків: Вид-во Харк. ун-ту, 1959. С. 87–105.
7. Мануфактура на Україні в кінці XVIII – першій половині XIX ст.: Текстильне виробництво / Відп. ред. Вірник Д.Ф. Київ: Вид-во АН УРСР, 1960. 128 с.
8. Винахідник О.І. Варфоломеев та його машина. *Нариси з історії техніки*. Вип. 7 / Редколегія: Хренов К.К. (відп. ред.) та ін. Київ: Вид-во АН УРСР, 1961. С. 113–115.
9. Домашня промисловість. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 4. Київ: Голов. ред. Укр. Рад. Енциклопедії АН УРСР, 1961. С. 288.
10. Інтенсивність праці. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 5. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1961. С. 476.
11. Про долю посесійної мануфактури в період промислового перевороту на Україні. (Ряшківська суконна мануфактура). *Український історичний журнал*. 1962. № 6. С. 106–108.
12. Первісне нагромадження капіталу. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 11. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1963. С. 38.
13. Помістя. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 11. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1963. С. 382.
14. Посесійні підприємства. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 11. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1963. С. 414.
15. Промисловий переворот. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 11. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1963. С. 539–540.
16. Ремесло. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 12. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1963. С. 203–204.
17. Синдикат цукрозаводчиків. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 13. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1963. С. 129–130.
18. Славне минуле і сучасне заводу імені Петровського (Рец. на кн.: Кнышев И.Н., Жигулин В.И., Гаврилов А.М. Лицом к огню:

- Краткий очерк истории Днепропетровского металлургического завода им. Г.И. Петровского. Днепропетр. кн. изд-во, 1962. 431 с.). *Економіка Радянської України*. 1963. № 3. С. 120–121.
19. Питання соціалістичної економіки та історії народного господарства (на матеріалах УРСР) / Редколегія: Дараган М.В. (відп. ред.), Дерев'янкін Т.І., Оганян Г.А. та ін. Київ: Вид-во АН УРСР, 1963. 280 с. (АН УРСР. Ін-т економіки).
  20. Фабрика. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 15. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1964. С. 185–186.
  21. Цехи. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 16. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1964. С. 28–29.
  22. Відбудова і розвиток заводу «Азовсталь» у четвертій п'ятирічці. *Народне господарство УРСР у післявоєнні роки (1946–1964)*: Респ. міжвід. наук. зб. Київ: Наукова думка, 1965. С. 118–128.
  23. Вирнык Д.Ф., Бондаревский А.В., Дерев'янкін Т.І., Резникова Ш.Э. Разрушение и разграбление немецко-фашистскими захватчиками национальных богатств Украинской ССР / Немецко-фашистский оккупационный режим (1941–1944 гг.); под общ. ред. Болтина Е.А. Москва: Политиздат, 1965. С. 168–186.
  24. Дерев'янкін Т.І., Кульчицький С.В. Рецензія на книгу: Слабев І.С. З історії первісного нагромадження капіталу на Україні. (Чумацький промисел і його роль в соціально-економічному розвитку України XVIII – перша половина XIX ст.). Київ: Наукова думка, 1964. 138 с. *Доповіді Академії наук УРСР*. 1965. № 3. С. 398–399.
  25. Питання економіки і статистики / Редколегія: Дараган М.В. (відп. ред.), Дерев'янкін Т.І., Дзикович В.Я. та ін. Київ: Наукова думка, 1965. 236 с. (АН УРСР. Ін-т економіки).
  26. Дерев'янкін Т.І., Кульчицький С.В. Економічний розвиток Радянської України [До 50-річчя Радянської влади]. *Вісті з України*. 1966. № 35. С. 2; № 36. С. 2; № 38. С. 3; № 39. С. 3; 1967. № 39. С. 3, 6; № 41. С. 2–3; № 43. С. 2; № 47. С. 4; № 48. С. 2; № 49. С. 2; № 50. С. 2; 1968. № 2. С. 5.
  27. Післявоєнна відбудова соціалістичної індустрії України. *Економіка Радянської України*. 1966. № 3. С. 6–12.
  28. Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Розквіт соціалістичної економіки Радянської України. *Економіка Радянської України*. 1966. № 2. С. 3–10.
  29. Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Рецензія на книгу: Лугова О.І. Сільськогосподарський пролетаріат Півдня України в період – капіталізму. Київ: Наукова думка, 1965. 190 с. *Доповіді Академії наук УРСР*. 1966. № 4. С. 562–563.
  30. Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Індустріальний розвиток Радянської України. *Економіка Радянської України*. 1967. № 5. С. 9–17.
  31. Методологічні аспекти вивчення історії промислового перевороту. *Економічні передумови Великої Жовтневої соціалістичної революції (на матеріалах України)*: Респ. міжвід. наук. зб. 1967. Вип. 3. С. 122–132.
  32. Післявоєнна відбудова соціалістичного сільського господарства України. *Економіка Радянської України*. 1967. № 1. С. 1–9.
  33. Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Робітничий клас – прапороносець боротьби за комунізм: За матеріалами книг з історії фабрик і заводів України. *Комуніст України*. 1967. № 9. С. 86–96.
  34. Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Школа Дніпрельстану. *Блокнот агітатора*. 1967. № 19. С. 34–36.
  35. Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Книга про Жданівський [Маріупольський] завод імені Ілліча [Рец. на кн.: Грушевський Д.Н. Имени Ильича: Из ист. завода. Донецк: Донбасс, 1966. 190 с.]. *Економіка Радянської України*. 1967. № 11. С. 89–90.
  36. Волошин В., Дерев'янкін Т. Українська економічна наука. *Вісті з України*. 1968. № 4. С. 5.
  37. Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Економічний розвиток Радянської України [До 50-річчя Рад. влади]. *Вісті з України*. 1966. № 35; 36; 38; 39; 1967. № 39; 41; 43; 47; 48; 49; 50; 1968. № 2.
  38. Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Ленінський план приступу до соціалістичного будівництва. *Економіка Радянської України*. 1968. № 4. С. 11–16.
  39. Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Україна автомобільна. *Вісті з України*. 1968. № 8 (лютий).
  40. Экономическое развитие Советской Украины: Выст. на конф. по программе «Settimana Ucraina» («Неделя Украины»). Италия, г. Флоренция, 12–16 марта 1968 г. Киев, 1968. 12 с. (Ассоц. «Италия–СССР»). *Рус., ит.*
  41. Сучасні буржуазні фальсифікації проблеми промислового перевороту / Критика сучасних антимарксистських концепцій з питань розвитку соціалістичної економіки і економіки капіталізму: Тези доп. та вист. на респ. міжвуз. конф. Київ: Вид-во Київ. ун-ту, 1968. С. 27–29.
  42. Ленінський план соціалістичної індустріалізації та його здійснення на Україні: монографія / Ямпольський С.М., Дерев'янкін Т.І., Герасимчук М.С., Городенський П.З., Кульчицький С.В. та ін.; редколегія: Ямпольський С.М. (відп. ред.), Багрій П.І., Дерев'янкін Т.І., Калита М.С., Кульчицький С.В., Хромов П.О. Київ: Наукова думка, 1969. 316 с.

43. В.І. Ленін про створення головних передумов для досягнення перемоги соціалізму в СРСР. *Економіка Радянської України*. 1969. № 9. С. 24–31.
44. Дерев'янкін Т., Кульчицький С. Воєнна економіка. *Енциклопедія народного господарства Української РСР*. В 4 т. Т. 1. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1969. С. 286–287.
45. Воєнний комунізм. *Енциклопедія народного господарства Української РСР*. В 4 т. Т. 1. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1969. С. 287–288.
46. Дерев'янкін Т.І., Кульчицький С.В. Економіка України в період промислового капіталізму / Рец. на кн.: Гуржій І.О. Україна в системі всеросійського ринку 60–90-х років XIX ст. Київ: Наукова думка, 1968. 191 с. *Економіка Радянської України*. 1969. № 2. С. 86–88.
47. Дерев'янкін Т.І., Кульчицький С.В. Рец. на кн.: Основные закономерности построения социалистической экономики / Под ред. И.А. Гладкова. Москва: Наука, 1967. С. 434. *Вопросы экономики*. 1969. № 7. С. 151–153.
48. Дерев'янкін Т.І., Кульчицький С.В. Ленінським шляхом електрифікації. *Вісті з України*. 1969. № 36 (вересень).
49. Дерев'янкін Т.І., Кульчицький С.В. В.І. Ленін і вугільний Донбас. *Вісті з України*. 1969. № 48 (листопад).
50. Дерев'янкін Т.І., Кульчицький С.В. Економічний розвиток Радянської України: 1917–1970. Монографія / Відп. ред. Герасимчук М.С. Київ: Наукова думка, 1970. 116 с.
51. Велика перемога радянської економіки. *Економіка Радянської України*. 1970. № 5. С. 1–9.
52. Торжество ленінських ідей електрифікації СРСР: До 50-річчя плану ГОЕЛРО. *Економіка Радянської України*. 1970. № 12. С. 1–10.
53. Індустріальний розвиток СРСР і його буржуазні критики. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1970. Вип. 4–5. С. 3–7.
54. Дерев'янкін Т.І., Кульчицький С.В. Деякі зауваження про посейшню мануфактуру на Україні. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1970. Вип. 4–5. С. 123–124.
55. Ленінський план побудови соціалізму. *Енциклопедія народного господарства Української РСР*. В 4 т. Т. 2. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1970. С. 464–466.
56. Дерев'янкін Т.І., Кульчицький С.В. Рец. на кн.: Чунтулов В.Т. Экономическая история СССР. Москва: Высшая школа, 1969.

- 464 с. *Вісник Академії наук Української РСР*. 1970. № 4. С. 107–111.
57. Міжнародна асоціація економічної історії. *Енциклопедія народного господарства Української РСР*. В 4 т. Т. 3. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1971. С. 25–26.
58. Промисловий переворот. *Енциклопедія народного господарства Української РСР*. Т. 3. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1971. С. 489–490.
59. До питання про характер мануфактури і промислового перевороту в Росії. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1971. Вип. 6. С. 39–43.
60. Ремесло. *Енциклопедія народного господарства Української РСР*. В 4 т. Т. 3. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1971. С. 580–581.
61. Дослідження з економічної історії УРСР / Рец. на кн.: Голобуцький В.О. Економічна історія УРСР: Дожовтневий період. Київ: Вища школа, 1970. 298 с. *Економіка Радянської України*. 1971. № 3. С. 89–90.
62. Індустріально-колгоспна Україна. Монографія / Багрій П.І., Лукинов І.І., Герасимчук М.С., Дерев'янкін Т.І. та ін.; редколегія: Багрій П.І. (відп. ред.), Дерев'янкін Т.І., Храмов О.О., Ямпольський С.М. та ін. Київ: Політвидав України, 1972. 264 с.
63. Економічний розквіт України в братній сім'ї радянських народів. Київ: ЦК ЛКСМУ, 1972. 34 с.
64. Допомога братніх республік у відбудові народного господарства УРСР у повоєнні роки. *По Радянській Україні: Прес-бюлетень Українського товариства дружби і культури зв'язку з зарубіжними країнами*. 1972. № 6. С. 1–6. *Укр., рос., англ., фр.*
65. Утворення СРСР – найважливіша передумова економічного розквіту радянських республік. *Економіка Радянської України*. 1972. № 2. С. 17–27.
66. Четвертий (перший післявоєнний) п'ятирічний план відбудови і розвитку народного господарства СРСР. *Енциклопедія народного господарства Української РСР*. Т. 4. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1972. С. 524–526.
67. В.І. Ленін і Комуністична партія про основні напрями побудови матеріально-технічної бази соціалізму в СРСР. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1972. Вип. 7. С. 3–10.
68. Фабрика. *Енциклопедія народного господарства Української РСР*. В 4 т. Т. 4. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1972. С. 375–376.

69. Нове дослідження з економічної історії України / Рец. на кн.: Дружинина Е.И. Украина в 1800–1825 гг. Москва: Наука, 1970. 384 с. *Економіка Радянської України*. 1972. № 9. С. 86–87.
70. Воєнний комунізм. *Економічний словник*. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1973. С. 95–96.
71. Ленінський план побудови соціалізму. *Економічний словник*. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1973. С. 271.
72. Промисловий переворот. *Економічний словник*. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1973. С. 452.
73. Фабрика. *Економічний словник*. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1973. С. 591–592.
74. Деякі питання методології дослідження промислового перевороту. *Економіка Радянської України*. 1974. № 7. С. 21–30.
75. Радянська економіка на службі фронту [До 30-річчя визволення УРСР від німецько-фашистських загарбників]. *Економіка Радянської України*. 1974. № 10. С. 1–11.
76. Комуністична партія про основні напрями побудови матеріально-технічної бази комунізму в СРСР. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1974. Вип. 8. С. 3–12.
77. Промисловий переворот на Україні: Питання теорії та історії. Монографія. Київ: Наукова думка, 1975. 280 с.
78. Про соціальну сторону промислового перевороту. *Економіка Радянської України*. 1975. № 7. С. 19–29.
79. Радянська історіографія промислового перевороту в Росії і на Україні. (Критичний аналіз літератури 20-х – першої половини 60-х років). *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1975. Вип. 9. С. 75–84.
80. Народне господарство СРСР у період Великої Вітчизняної війни. *Економіка Радянської України*. 1975. № 5. С. 2–12.
81. Торжество ленінських ідей індустріалізації СРСР. *Економіка Радянської України*. 1975. № 12. С. 30–39.
82. Великий советский народ. Монографія / Белодед И.К., Бесчастный Л.К., Дерев'янкін Т.И. Мельникова И.Н., Шевелев А.Г., Шевченко Ф.П., Лихолат А.В., Гудзенко П.П. и др. Київ: Наукова думка, 1976. 504 с.
83. Економіка Радянської України в єдиному народногосподарському комплексі СРСР. *Економіка Радянської України*. 1976. № 5. С. 24–33.
84. Єдиний народногосподарський комплекс СРСР на сучасному етапі. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1976. Вип. 10. С. 3–12.

85. Дерев'янкін Т.І., Пирожков С.І. Видатний вчений-економіст (До 100-річчя з дня народження К.Г. Воблого). *Економіка Радянської України*. 1976. № 6. С. 86–88.
86. Рубежі економічного зростання Української РСР. *Вісник Академії наук Української РСР*. 1977. № 10. С. 31–42.
87. Економічні і соціальні передумови Великої Жовтневої соціалістичної революції. *Економіка Радянської України*. 1977. № 1. С. 22–32.
88. Ökonomische und soziale Voraussetzungen der Oktoberrevolution. Sozialismus: Theorie und Praxis (Monatliches Digest der theoretischen und politischen Presse). 1977. № 9. S. 72–78.
89. 100-річчя академіка С.Г. Струмиліна. *Економіка Радянської України*. 1977. № 4. С. 96.
90. Діалектика переростання соціалізму в комунізм / А.К. Бичко, І.П. Головаха, Т.І. Дерев'янкін та ін. Київ: Політвидав України, 1977. 192 с.
91. Виникнення і розвиток мануфактурної суконної промисловості в Росії (перша половина XVIII ст.). *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1977. Вип. 11. С. 60–66.
92. Відбудова і розвиток соціалістичної індустрії Української РСР: монографія / Герасимчук М.С., Городній В.В., Дерев'янкін Т.І., Орловський Б.М., Толстов Р.Д., Горбоватий М.Д. Київ: Наукова думка, 1978. 228 с. (АН УРСР. Ін-т економіки).
93. Ленінським шляхом економічного і соціального прогресу. *Економіка Радянської України*. 1978. № 7. С. 3–15.
94. Розвиток мануфактурної суконної промисловості в Росії (друга половина XVIII – початок XIX ст.). *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1978. Вип. 12. С. 60–66.
95. Дерев'янкін Т.І., Фтомов Г.С. Історико-економічні дослідження проблем сільського господарства. [Рец. на кн.: Радченко А.Я. Економічні питання сільськогосподарського виробництва (Історико-економічні дослідження). Київ: Наукова думка, 1977. 276 с.]. *Економіка Радянської України*. 1978. № 3. С. 90–91.
96. Возз'єднання України з Росією та його історичне значення. *Економіка Радянської України*. 1979. № 1. С. 25–36.
97. Могутня хода радянських п'ятирічок. *Економіка Радянської України*. 1979. № 6. С. 34–42.
98. Дерев'янкін Т.І., Орловський Б.М. Шляхом відродження і творення. *Економіка Радянської України*. 1979. № 10. С. 40–46.



99. Загальний нарис соціально-економічного розвитку Росії у XVIII ст. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1979. Вип. 13. С. 64–71.
100. Воєнний комунізм. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 2. Вид. 2-е. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1978. С. 335; *Украинская Советская Энциклопедия*. Т. 2. Киев: Глав. ред. УСЭ, 1979. С. 289–290.
101. Торжество ленінських ідей соціалістичної індустріалізації: монографія. Київ: Політвидав України, 1980. 152 с.
102. Радянська економіка на шляхах до Великої Перемоги. *Економіка Радянської України*. 1980. № 5. С. 3–12.
103. Розвиток електрифікації СРСР. *Економіка Радянської України*. 1980. № 12. С. 29–37.
104. З історії здійснення ленінського плану соціалістичної індустріалізації СРСР. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. 1980. Вип. 14. С. 3–8.
105. Десятий п'ятирічний план. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 3. Вид. 2-е. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1979. С. 318; *Украинская Советская Энциклопедия*. Т. 3. Киев: Глав. ред. УСЭ, 1980. С. 320–321.
106. Нові історичні рубежі на шляхах створення матеріально-технічної бази комунізму в СРСР. *Економіка Радянської України*. 1981. № 5. С. 3–11.
107. Что дала Украине социалистическая индустриализация? *По Советской Украине: Пресс.-бюллетень Украинского Общества дружбы и культуры связи с зарубежными странами*. 1981. № 7. С. 15–17. Рус., англ., фр., исп.
108. Дерев'янкін Т., Кущик А. Створення металургійного машинобудування в УРСР і реконструкція чорної металургії країни. *Економіка Радянської України*. 1981. № 12. С. 27–32.
109. Кустарна промисловість. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 6. Вид. 2-е. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1984. С. 33; *Украинская Советская Энциклопедия*. Т. 5. Киев: Глав. ред. УСЭ, 1981. С. 510.
110. Дерев'янкін Т.І., Горбоватий М.Д. Дослідження з історії сільського господарства УРСР в період розвинутого соціалізму. (Рец. на кн.: Панченко П.П. Развитие сельского хозяйства УССР. 1959–1980. Київ: Наукова думка, 1980. 287 с.). *Економіка Радянської України*. 1981. № 8. С. 86–87.
111. Дружба и братство русского и украинского народов. В 2 т. Т. 1 / Гуржий А.И., Дерев'янкін Т.И., Котляр Н.Ф., Лещенко Н.Н., Сергиенко Г.Я., Смолий В.А., Стеблій Ф.И., Шевченко Ф.П. и др.

- Київ: Наукова думка, 1982. 480 с. (АН ССРСР. Ін-т історії ССРСР; АН УССР. Ін-т історії).
112. Экономические связи Украинской ССР и Молдавской ССР на этапе развитого социализма: монография / Голенко Т.Н., Герасимчук Н.С., Гринку И.М., Изман А.С., Дерев'янкін Т.И., Толстов Р.Д. и др. Кишинев: Штиинца, 1982. 180 с. (АН Молд. ССР. Ін-т економіки).
113. В єдиній сім'ї радянських республік. *Економіка Радянської України*. 1982. № 10. С. 12–19.
114. Київ за п'ятнадцять століть. *Економіка Радянської України*. 1982. № 5. С. 19–26.
115. Дерев'янкін Т.І., Перковський А.Л. З історії економічної думки на Україні XIII–XVII ст. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. наук. праць. 1982. Вип. 16. С. 97–105.
116. Монополістичні об'єднання дореволюційної Росії. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 7. Вид. 2-е. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1982. С. 110; *Украинская Советская Энциклопедия*. Т. 7. Киев: Глав. ред. УСЭ, 1982. С. 31.
117. Дерев'янкін Т.І., Сливак А.Є. Дослідження процесу становлення системи соціалістичного планування. (Рец. на кн.: Лортикян Э.Л. Становление системы планирования народного хозяйства в УССР (1917–1932 г.). Київ: Вища школа, 1980. 240 с.). *Економіка Радянської України*. 1982. № 2. С. 88–89.
118. Шляхом великих історичних звершень. *Економіка Радянської України*. 1983. № 7. С. 10–20.
119. Промисловий переворот. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 9. Вид. 2-е. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1983. С. 135; *Украинская Советская Энциклопедия*. Т. 9. Киев: Глав. ред. УСЭ, 1983. С. 28.
120. П'ятирічні плани. *Українська Радянська Енциклопедія*. Т. 9. Вид. 2-е. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1983. С. 210–213; *Украинская Советская Энциклопедия*. Т. 9. Киев: Глав. ред. УСЭ, 1983. С. 108–111.
121. Голиков В.И., Дерев'янкін Т.И., Перковский А.Л. Фундаментальный труд. (Рец. на кн.: История народного хозяйства Молдавской ССР: с древнейших времен до наших дней. Кишинев: Штиинца, 1974–1978). *Социалистическая Молдавия*, 1983, 23 авг. Яз. молд.
122. Дерев'янкін Т.И., Горкина Л.П., Жученко В.С. и др. Становление и развитие советской экономической науки на Украине

- (1917–1937 гг.) / Отв. ред. Деревянкин Т.И. Київ: Наукова думка, 1983. 288 с. (АН УССР. Ин-т економіки).
123. Дерев'янкін Т.І., Кульчицький С.В. Ленінський план приступу до соціалістичного будівництва / Історія народного господарства Української РСР: у 3 т., 4 кн. / Т. 2: Створення соціалістичної економіки (1917–1937 рр.); голов. ред. І. Лукинов. Київ: Наукова думка, 1984. С. 13–20.
  124. Нездоланна сила братерського єднання. *Економіка Радянської України*. 1984. № 10. С. 3–14.
  125. Єдиний народногосподарський комплекс – матеріальна основа братерської дружби народів СРСР. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. наук. праць. 1984. Вип. 18. С. 3–10.
  126. Дерев'янкін Т.І., Городній В.В. Системна праця з історії профспілок УРСР. (Рец. на кн.: Очерки истории профессиональных союзов УССР. Київ: Политиздат Украины, 1983. 664 с.). *Економіка Радянської України*. 1984. № 2. С. 84–85.
  127. Воєнно-економічний потенціал Великої Перемоги. *Економіка Радянської України*. 1985. № 5. С. 3–14.
  128. Перемога радянської економіки. *Під прапором ленінізму*. 1985. № 4. С. 41–46.
  129. Дерев'янкін Т.І., Симоненко М.К. Критика економічних концепцій російського народництва у працях Г.В. Плеханова. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. наук. праць. 1985. Вип. 19. С. 80–88.
  130. Соціалістична індустріалізація – ключова ланка будівництва соціалізму в СРСР. *Економіка Радянської України*. 1986. № 2. С. 35–42.
  131. Міжнародний робітничий рух: зародження і перші етапи розвитку. *Економіка Радянської України*. 1986. № 5. С. 44–51.
  132. Дерев'янкін Т.І., Симоненко М.К. Критика Г.В. Плехановим бернштейнівської ревізії учення Карла Маркса. *Економіка Радянської України*. 1986. № 11. С. 42–50.
  133. Економічні погляди І.Я. Франка: Виступ на Міжнародному симпозиумі «Іван Франко і світова культура» (Львів, вересень 1986 р.). Київ: ІЕ АН УРСР, 1986. 5 с.
  134. Развитие аграрной экономики УССР: монография / Лукинов И.И., Деревянкин Т.И., Сторожук А.А., Крисальный А.В., Онищенко А.М. и др. Киев: Урожай, 1987. 416 с.
  135. Великий Жовтень і прискорення темпів економічного зростання СРСР. *Економіка Радянської України*. 1987. № 3. С. 26–36.
  136. Економіка Радянської України за 70 років. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. наук. праць. 1987. Вип. 21. С. 3–8.
  137. Історичний поступ: Економіка Радянської України за 70 років. *Під прапором ленінізму*. 1987. № 23. С. 27–36.
  138. Міжнародний робітничий рух: зростання на рубежі XIX–XX ст. *Економіка Радянської України*. 1987. № 5. С. 37–43.
  139. Бесчастный Л.К., Деревянкин Т.И., Кифорак В.Ф., Онищенко А.М., Пирожков С.И. Жизненный и творческий путь И.И. Лукинова. Вступительная статья / Иван Илларионович Лукинов: Биобиблиография. Київ: Наукова думка, 1987. С. 3–16.
  140. Книга про видатного господарника-більшовика. (Рец. на кн.: Погребинский М.Б. Председатель ВРК. Москва: «Московский рабочий», 1986. 301 с.). *Економіка Радянської України*. 1987. № 12. С. 80–81.
  141. Міжнародний робітничий рух: переміщення центру руху в Росію. *Економіка Радянської України*. 1988. № 5. С. 40–47.
  142. Колективізація. *Під прапором ленінізму*. 1989. № 13. С. 50–55; № 14. С. 38–44.
  143. Міжнародний робітничий рух: напередодні корінного історичного повороту. *Економіка Радянської України*. 1989. № 5. С. 37–45.
  144. Критика Г.В. Плехановим концепцій російських різновидів міжнародного ревізіонізму. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. наук. праць. 1989. Вип. 23. С. 87–93.
  145. Сторінки історії Української РСР: факти, проблеми, люди: посібник для вчителів / Кондуфор Ю.Ю., Курас І.Ф., Дерев'янкін Т.І., Пиріг Р.Я., Шаповал Ю.І., Кульчицький С.В. та ін. Київ: Радянська школа, 1990. 384 с.
  146. Горкіна Л.П., Дерев'янкін Т.І. Економічна наука України: історія та назрілі завдання її вивчення. *Вісник Академії наук УРСР*. 1990. № 11. С. 75–82; 1991. № 1. С. 73–81.
  147. Міжнародний робітничий рух: післяжовтневє піднесення і нові випробування. *Економіка Радянської України*. 1990. № 4. С. 36–44.
  148. Воєнно-економічні аспекти генезису Великої Вітчизняної війни. *Економіка Радянської України*. 1990. № 5. С. 13–21.
  149. Дерев'янкін Т.І., Симоненко М.К. В.І. Ленін про роль Г.В. Плеханова в розвитку марксистської суспільної думки. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. зб. наук. праць. 1990. Вип. 24. С. 72–77.

150. Деревянкін Т.И., Толстов Р.Д. Неп и рыночные отношения (на материалах Украины) [Брошюра]. Киев: УкрНИИТИ Госкомэкономики УССР, 1991. 48 с.
151. Дерев'янкін Т.І., Толстов Р.Д. За часів непу. *Політика і час*. 1991. № 10. С. 79–87.
152. Горкіна Л.П., Дерев'янкін Т.І. Повернення до ідеологізації науки? (Ще раз про об'єктивність історико-економічних досліджень). *Вісник Академії наук України*. 1991. № 12. С. 82–89.
153. Міжнародний робітничий рух: погляд крізь призму світової революції. *Економіка Радянської України*. 1991. № 5. С. 40–49.
154. Дерев'янкін Т.І., Фещенко В.М. Закордонне видання творів видатного українського вченого-мислителя С.А. Подолинського. (Рец. на кн.: Сергій Подолинський. Вибрані твори. (Упорядкував Р. Сербин). Українське історичне товариство, 1990. 208 с.). *Економіка Радянської України*. 1991. № 8. С. 92–93.
155. Механизм хозяйствования: Осмысление исторического опыта Украины. Ч. 1: Становление хозяйственного механизма / Лортикян Э.Л., Деревянкин Т.И., Гальперин И.Н. и др.; Редколлегия: Лортикян Е.Л., Деревянкин Т.И., Квашин С.М. Харьков, 1991. 82 с. (Мин-во культуры УССР. Харьк. гос. ин-т культуры).
156. Механизм хозяйствования: Осмысление исторического опыта Украины. Ч. 2: Административно-командная система управления экономикой и экономические реформы / Лортикян Э.Л., Деревянкин Т.И., Гальперин И.Н. и др.; Редколлегия: Лортикян Е.Л., Деревянкин Т.И., Квашин С.М. Харьков, 1991. 112 с. (Мин-во культуры УССР. Харьк. гос. ин-т культуры).
157. Дерев'янкін Т.І., Толстов Р.Д. Неп і ринкові відносини (на матеріалах України). *Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє: Матеріали 1-го конгресу Міжнародної української економічної асоціації*. Київ: Наукова думка, 1993. С. 257–263.
158. Велика Вітчизняна війна: важкий шлях до Перемоги. *Економіка України*. 1995. № 5. С. 26–34.
159. Дерев'янкін Т.І., Толстов Р.Д. Грошова реформа початку 20-х років та її роль у введенні сталої валюти в країні. *Економіка України*. 1995. № 12. С. 68–73.
160. Дерев'янкін Т.І., Толстов Р.Д. З історії введення стійкої валюти в країні на початку 20-х років. *Історія народного господарства та економічної думки України*: Міжвід. зб. наук. праць. 1995. Вип. 28. С. 13–20.
161. Дерев'янкін Т.І., Горкіна Л.П. Витоки концепції нової економічної політики та її сутність: теоретико-методологічні аспекти. *Істо-*

- рія народного господарства та економічної думки України*: Міжвід. зб. наук. праць. 1995. Вип. 28. С. 3–12.
162. Дослідження досвіду взаємодії планових і ринкових регуляторів в економіці України періоду непу. (Рец. на кн.: Лортикян Э.Л. План и рынок в хозяйственной системе непа: исторический опыт Украины. Харьков: «Харьков», 1992. 216 с.). *Економіка України*. 1995. № 1. С. 94–95.
163. Велика економічна депресія 1929–1933 рр. у США і «Новий курс» президента Ф. Рузвельта. Структурні зміни та інвестиційні проблеми української економіки: Матеріали 3-го конгресу Міжнародної української економічної асоціації. Київ, 1997. С. 117–121.
164. Життєвий і творчий шлях І.І. Лукінова [Вступ. стаття]. Іван Іларіонович Лукінов: Біобібліографія до 75-річчя / Безчасний Л.К., Герасимчук М.С., Дерев'янкін Т.І., Пирожков С.І., Кифорак В.Ф. Київ: Наукова думка, 1997. С. 3–30.
165. Промисловий переворот в Україні в контексті формування ринку. *Історія народного господарства та економічної думки України*: Міжвід. зб. наук. праць. 1998. Вип. 30. С. 43–57.
166. «Новий курс» у Сполучених Штатах Америки (30-ті роки ХХ ст.). *Історія народного господарства та економічної думки України*: Міжвід. зб. наук. праць. 1998. Вип. 30. С. 3–14.
167. Велика Вітчизняна війна: Ціна Перемоги. *Економіка України*. 2000. № 5. С. 52–58.
168. Дерев'янкін Т.І., Сайкевич О.Д. З історії державного регулювання ринкової економіки Російської імперії (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.). *Історія народного господарства та економічної думки України*: Міжвід. зб. наук. праць. 2000. Вип. 31–32. С. 54–67.
169. Богиня Д.П., Дерев'янкін Т.І. Українська держава за десять років. (Рец. на кн.: Україна: утвердження незалежної держави (1991–2001) / Н.П. Барановська, В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, М.С. Герасимчук, С.В. Кульчицький, В.М. Литвин, І.І. Лукінов, О.М. Онищенко, В.А. Смолій, В.С. Стешенко, П.Т. Тронько та ін. Київ: Видав. дім «Альтернативи», 2001. 704 с.). *Економіка України*. 2001. № 11. С. 86–89.
170. Зигзаги економіки крізь призму історії. *Україна і світ сьогодні*. 2001. № 2. С. 6.
171. Дерев'янкін Т.І., Толстов Р.Д., Кифорак В.Ф. Бібліографія основних наукових праць Інституту економіки Національної академії наук України (1936–2001). *Історія народного господарства та економічної думки України*: Міжвід. зб. наук. праць. 2002. Вип. 33–34. С. 229–368.

172. Економіка Росії та України в ХХ столітті: зиг'заги на рубежі ХІХ–ХХ ст. *Історія народного господарства та економічної думки України*: Міжвід. зб. наук. праць. 2002. Вип. 33–34. С. 56–67.
173. Економіка Росії та України в ХХ столітті: рік 1917-й. *Історія народного господарства та економічної думки України*: Міжвід. зб. наук. праць. 2003. Вип. 35–36. С. 85–95.
174. Дерев'янкін Т.І., Костюшко О.В. Вітчизняна економічна думка про державу і суспільні інститути в системі ринкового господарства на рубежі ХІХ–ХХ ст. *Економіка України*. 2003. № 11. С. 74–79.
175. Дерев'янкін Т.І., Богиня Д.П. Книга про управління інвестиційними ризиками (Рец. на кн.: Попова А.Ю. Риск – менеджмент инвестиционной деятельности. Харьков, 2003. 266 с.). *Економіка України*. 2004. № 5. С. 93–94.
176. Дерев'янкін Т.І. От редактора / Туган-Барановский М.И. Промышленные кризисы. Очерк из социальной истории Англии. Київ: Наукова думка, 2004. С. 24.
177. Пам'яті відомого українського професіонала журнально-видавничої справи: До 100-річчя з дня народження І.К. Шаруна. *Економіка України*. 2004. № 11. С. 86–87.
178. Велика Вітчизняна війна: велич перемоги в оцінках сучасників: До 60-річчя Великої Перемоги. *Економіка України*. 2005. № 5. С. 45–57.
179. Економіка Росії та України в ХХ столітті: руйнівні та відбудовчі процеси в 1918–1928 рр. *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2005. Вип. 37–38. С. 87–95.
180. Мельник В.П., Дерев'янкін Т.І., Мостовий М.І. Стратегія лідерів бізнесу на тлі Кондратьєвських хвиль. Інноваційний ресурс господарського розвитку: монографія / За ред. В.П. Мельника. Київ, 2005. С. 66–84.
181. Дерев'янкін Т.І. Гринчуцький В.І. Пам'яті Олексія Олексійовича Нестеренка (1904–1997). *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2005. Вип. 37–38. С. 351–352.
182. Курас И.Ф., Лукинов И.И., Дерев'янкін Т.І. Предисловие / Сорокин П.А. Социология революции. Москва: Издат. дом «Территория будущего», РОССПЭН, 2005. С. 88–122.
183. Економіка Росії та України в ХХ столітті: руйнівні та відбудовчі процеси в 1918–1928 рр. *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2005. Вип. 37–38. С. 87–95.
184. Дерев'янкін Т.І., Костюшко О.В. Циклічна динаміка ринкового господарства у трактуваннях вітчизняних вчених-економістів кінця ХІХ – початку ХХ ст. *Економіка України*. 2006. № 4. С. 51–58.

185. Дерев'янкін Т.І., Костюшко О.В. Конкуренция и монополия как категории рынка в отечественной экономической литературе конца XIX – начала XX вв. *Актуальні проблеми економіки*. 2006. № 7. С. 15–26.
186. Горкіна Л.П., Дерев'янкін Т.І. Видатний економіст-аграрник та історик економіки (До 130-річчя від дня народження П.І. Лященка). *Економіка України*. 2006. № 12. С. 81–83.
187. Питирим Сорокин о демографических и социально-экономических последствиях войн и революций в России (1914–1921 гг.) / V Международные Сорокинские чтения. «Социальные трансформации в социокультурной динамике XX–XXI веков: реверсивно-циклическая парадигма»: Материалы Международной научной конференции. Киев: НАУ, 2007. С. 50–70.
188. Історичні особливості формування вітчизняного ринкового господарства (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.). *Економіка України*. 2007. № 11. С. 44–56.
189. Економіка Росії та України в ХХ столітті: докорінна реконструкція, її особливості та результати (1928–1945 рр.). *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2007. Вип. 39–40. С. 111–121.
190. Дерев'янкін Т.І., Пирожков С.І. І.І. Лукинов – видатний учений-економіст нашого часу / Іван Іларіонович Лукинов. Вибрані праці. Кн. 1. Київ: ННЦ ІАЕ, 2007. С. 9–21.
191. Дерев'янкін Т.І., Мельник В.П. Інституціоналізація економічної історії (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.). *Актуальні проблеми економіки*. 2007. № 8. С. 17–33.
192. Дерев'янкін Т.І., Горкіна Л.П. Пам'яті Петра Івановича Лященка (1876–1955). *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2007. Вип. 39–40. С. 380–384.
193. Дерев'янкін Т.І., Стешенко В.С. Пам'яті Стефана Михайловича Ямпольського (1906–1998). *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2007. Вип. 39–40. С. 388–391.
194. Інституційні аспекти трансформації ринкових відносин в Україні крізь призму міжнародного досвіду. *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2008. Вип. 41. С. 22–32.
195. Деформации отечественного рыночного хозяйства в период войн и революций (1914–1921 гг.). *Актуальні проблеми економіки*. 2008. № 06(84). С. 34–50.
196. Післяжовтневі експерименти над вітчизняним ринковим господарством (1918–1928 рр.). *Економіка України*. 2008. № 12. С. 64–80.

197. Відродження і спроби перебудови радянської економіки у післявоєнний період (1946–1991 рр.). *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 7. С. 3–14.
198. О советско-германских экономических отношениях накануне Великой Отечественной войны (1939–1941 гг.). *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 3. С. 13–30.
199. Основні тенденції соціально-економічного розвитку України в умовах становлення ринкового господарства / Л.П. Горкіна, С.О. Біла, В.В. Небрат та ін. Ретроспектива ринкових перетворень в Україні: сучасний дискурс. Київ: ІЕП НАН України, 2010. С. 491–586.

#### Підготовка фундаментальних багатотомних видань

1. *Розвиток народного господарства Української РСР (1917–1967)*. В 2 т. Монографія / Вірник Д.Ф., Романенко І.Н., Шиян К.К. та ін.; редколегія: Вірник Д.Ф. (відп. ред.), Бондаренко В.В., Дерев'янкін Т.І., Короїд О.С., Хромов П.О., Ямпольський С.М. Київ: Наукова думка, 1967. Т. 1: 1917–1937 рр. 460 с.; Т. 2: 1938–1967 рр. 500 с. (АН УРСР. Ін-т економіки).
2. *Історія міст і сіл Української РСР: у 26 т.* / Головна редколегія: Тронько П.Т. (голова), Бажан М.П., Білодід І.К., Дерев'янкін Т.І., Касименко О.К., Кондуфор Ю.Ю., Королівський С.М., Кошик О.К., Назаренко І.Д., Нестеренко О.О., Парасунько О.А., Пількевич С.Д., Слабеев І.С., Терлецький В.М., Цілуйко К.К., Шевченко Ф.П. Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1967–1983. 15 томів рос. (Видання відзначено Державною премією СРСР в галузі науки у 1976 р.).
3. Записка о состоянии и развитии исследований по проблеме «История народного хозяйства и экономической мысли» в Украинской ССР / Редколлегия: Вирник Д.Ф., Теплицкий В.П., Дерев'янкін Т.І. Київ: Наукова думка, 1967. 16 с.
4. *Енциклопедія народного господарства Української РСР*. В 4 т. / Редколлегія: С.М. Ямпольський (відп. ред.), О.М. Алимов, П.І. Багрій, Т.І. Дерев'янкін та ін. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1969–1972. (АН УРСР).
5. Соціалістична індустріалізація і колективізація сільського господарства в українській радянській економічній літературі перехідного періоду: Зб. наук. праць / Редколлегія: Т.І. Дерев'янкін (відп. ред.) та ін. Київ: ІЕ АН УРСР, 1982. 106 с. (АН УРСР. Ін-т економіки).

6. Зародження робітничого класу на Україні (середина XVIII ст. – 1861 р.): Зб. док. і матеріалів / Упоряд. В.П. Баран, М.І. Бутич, І.І. Глизь, О.А. Купчинський, О.І. Лугова (ст. упоряд.), Ф.І. Стеблій [при участі Т.І. Дерев'янкін та ін.]; редколегія: Ф.Є. Лось (відп. ред.). Київ: Наукова думка, 1982. 496 с.
7. *Історія народного господарства Української РСР*. У 3 т., 4 кн. / Дерев'янкін Т.І., Голобуцький В.О., Рознер І.Г. та ін. / Голов. редколлегія: Лукинов І.І. (голов. ред.), Дерев'янкін Т.І. (заст. голов. ред.), Герасимчук М.С., Голобуцький В.О., Хромов П.О., Чугайов В.П. Київ: Наукова думка, 1983–1987. (АН УРСР. Ін-т економіки).
8. Інститут економіки АН УССР: Достижения за 50 лет: 1936–1986 / Лукинов И.И., Ямпольский С.М., Онищенко А.М. и др. / Редколлегия: Лукинов И.И. (отв. ред.), Бесчастный Л.К., Герасимчук Н.С., Дерев'янкін Т.І., Орешкин В.В. Київ: Наукова думка, 1986. 240 с. (АН УССР. ІЭ).
9. Всемирная история экономической мысли. В 6 т. Т. 1 / Алаев Л.Б., Гугушвили П.В., Дерев'янкін Т.І., Орешкин В.В., Перковский А.Л., Полянский Ф.Я., Фаминский И.П., Черковец В.Н. и др. Москва: Мысль, 1987. 608 с.
10. Дослідження з історії економічної думки в Україні (кінець XIX–XX ст.): [Зб. нарисів] / Відп. ред. Т.І. Дерев'янкін. Київ: Наукова думка, 1996. 140 с. (НАН України. Ін-т економіки).

#### Редакційна діяльність

1. Рудой П.Є. Індустріальна могутність України / Відп. ред. Дерев'янкін Т.І. Київ: Т-во «Знання», УРСР, 1967. 48 с.
2. Орловський Б.М. Залізорудна промисловість України в дореволюційний період: Істор.-екон. нарис / Відп. ред. Дерев'янкін Т.І. Київ: Наукова думка, 1974. 184 с. (АН УРСР. Ін-т економіки).
3. Ястребов В.І. Достижения судостроительной промышленности Украинской ССР за годы довоенных пятилеток / Отв. ред. Т.І. Дерев'янкін. Препр. Киев: ІЭ АН УССР, 1982. 32 с. (АН УССР. Ін-т економіки).
4. Ястребов В.І. Развитие производственно-технической базы судостроения Украинской ССР в период строительства социализма (1917–1937 гг.) / Отв. ред. Т.І. Дерев'янкін. Препр. Киев: ІЭ АН УССР, 1982. 44 с. (АН УССР. Ін-т економіки).

5. Хахлюк А.Н. Перестройка железнодорожного машиностроения УССР на военный лад: учебное пособие / Отв. ред. Т.И. Дерев'янкін. Киев, 1989. 28 с.
6. Горкіна Л.П. Нариси з історії політичної економії в Україні (остання третина XIX – перша третина XX ст.) / Відп. ред. Дерев'янкін Т.І. Київ: Наукова думка, 1994. 244 с. (НАН України. Ін-т економіки).
7. Салій І.М. Як подолати кризу та приниження? Дещо про регіональну політику України / Наук. ред. Т.І. Дерев'янкін. Київ: Наукова думка, 1998. 44 с.
8. Хахлюк А.М. Залізничний комплекс України: генезис, функціонування, перспективи. Монографія / Відп. ред. Дерев'янкін Т.І. Київ: Кондор, 2009. 300 с.

**Відповідальний редактор збірника наукових праць  
«Історія народного господарства економічної думки України»,  
1965–2009 рр.**

1. *Народне господарство Української РСР у післявоєнні роки (1946–1964)*: Респ. міжвід. наук. зб. Вип. 1 / Редколегія: Д.Ф. Вірник (відп. ред.), Т.І. Дерев'янкін, О.П. Мамалуй, В.П. Теплицький, В.Т. Чунтулов. Київ: Наукова думка, 1965. 192 с. (АН УРСР. Ін-т економіки).
2. *З історії марксистсько-ленінської економічної думки на Україні*: Респ. міжвід. наук. зб. Вип. 2 / Редколегія: Д.Ф. Вірник (відп. ред.), Т.І. Дерев'янкін, В.С. Жученко, О.П. Мамалуй та ін. Київ: Наукова думка, 1966. 120 с. (АН УРСР. Ін-т економіки).
3. *Економічні передумови Великої Жовтневої соціалістичної революції (на матеріалах України)*: Респ. міжвід. наук. зб. Вип. 3 / Редколегія: Д.Ф. Вірник (відп. ред.), Т.І. Дерев'янкін, С.В. Кульчицький, О.П. Мамалуй. Київ: Наукова думка, 1967. 164 с. (АН УРСР. Ін-т економіки).
4. *Історія народного господарства та економічної думки Української РСР*: Респ. міжвід. наук. зб. Вип. 4–25 / Редколегія: Т.І. Дерев'янкін (відп. ред.) та ін. Київ: Наукова думка, 1970–1991. (АН УРСР. Ін-т економіки).
5. *Історія народного господарства та економічної думки України*: Міжвід. зб. наук. праць. Вип. 26–34 / Редколегія: Т.І. Дерев'янкін (відп. ред.) та ін. Київ, 1994–2002. (НАН України. Ін-т економіки).

6. *Історія народного господарства та економічної думки України*: Зб. наук. праць. Вип. 35–42 / Редколегія: Т.І. Дерев'янкін (відп. ред.) та ін. Київ: ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», 2003–2009.

**Діяльність із перевидання праць  
видатних українських вчених-економістів,  
1982–2007 рр.**

1. Шлихтер А.Г. Экономические проблемы строительства фундамента социализма / Ред.-сост. В.В. Орешкин / Редколегія: А.М. Румянцев (глав. ред.), И.И. Лукинов, Е.И. Капустин, Д.Ф. Вирный, В.В. Орешкин (зам. глав. ред.), Т.И. Дерев'янкін. Москва: Наука, 1982. 432 с. (АН СССР. Ин-т экономики; АН УССР. Ин-т экономики).
2. Шлихтер А.Г. Вопросы революции в России и некоторые проблемы теории общественной мысли / Ред.-сост. В.В. Орешкин / Редколегія: А.М. Румянцев (глав. ред.), И.И. Лукинов, Е.И. Капустин, Д.Ф. Вирный, В.В. Орешкин (зам. глав. ред.), Т.И. Дерев'янкін. Москва: Наука, 1983. 240 с. (АН СССР. Ин-т экономики; АН УССР. Ин-т экономики).
3. Франко І. Зібрання творів у п'ятдесяти томах. Наукові праці. Томи 44–47 / Редколегія: Є.П. Кирилук (голова), Б.А. Деркач, Ф.П. Погребенник та ін. Т. 44. Кн. 1: Економічні праці (1878–1887) / Ред. тому: Т.І. Дерев'янкін, А.Л. Перковський. Київ: Наукова думка, 1984. 695 с. (АН УРСР. Ін-т економіки. Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка).
4. Франко І. Зібрання творів у п'ятдесяти томах. Наукові праці. Томи 44–47 / Редколегія: Є.П. Кирилук (голова), Б.А. Деркач, Ф.П. Погребенник та ін. Т. 44. Кн. 2: Економічні праці (1888–1907) / Ред. тому: Т.І. Дерев'янкін, А.Л. Перковський. Київ: Наукова думка, 1985. 768 с. (АН УРСР. Ін-т економіки. Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка).
5. Туган-Барановський М.І. Політична економія: Курс популярний / Відп. ред. Т.І. Дерев'янкін. Київ: Наукова думка, 1994. 264 с. (АН України. Ін-т економіки).
6. Сорокін П.О. Соціологія революції. Зміна людської поведінки у революційній епохи: Опис перший / Передмова І.І. Лукінова / Арх. довідка В.І. Гордань; Відп. ред. Т.І. Дерев'янкін. Київ: ІЕ НАНУ, 1999. 63 с. (НАН України. Ін-т економіки. Ін-т екон. прогнозування).

7. Птуха М.В. М.І. Туган-Барановський як економіст / під ред. Т.І. Дерев'янкін. *Історія народного господарства та економічної думки України*: Міжвід. зб. наук. праць. Вип. 33–34. Київ: ІЕ НАНУ, 2002. С. 208–219.
8. Вернадский В.И. Украинский вопрос и русское общество / під ред. Т.І. Дерев'янкін. *Історія народного господарства та економічної думки України*: Зб. наук. праць. Вип. 35–36. Київ: ІЕ НАНУ, 2003. С. 279–284.
9. Туган-Барановский М.И. Промышленные кризисы. Очерк из социальной истории Англии / Відп. ред. Т.І. Дерев'янкін. Київ: Наукова думка, 2004. 368 с. (Классика отечественной экономической мысли).
10. Туган-Барановский М.И. Народное хозяйство [России в 1913 г.] / під ред. Т.І. Дерев'янкін. *Історія народного господарства та економічної думки України*: Зб. наук. праць. Вип. 37–38. Київ: ІЕ НАНУ, 2005. С. 332–344.
11. Туган-Барановский М.И. Иностранные капиталы / під ред. Т.І. Дерев'янкін. *Історія народного господарства та економічної думки України*: Зб. наук. праць. Вип. 39–40. Київ: ІЕ НАНУ, 2007. С. 360–363.

**Список авторефератів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, підготовлених під науковим керівництвом Дерев'янкін Тимофія Івановича 1970–2004 рр.\***

1. Коваленко П.С. Экономическое развитие городских поселений Северного Левобережья Украинской ССР (на примере Сумской области). 08.592: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1970. [Дисс. 245 + XXII + 15 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
2. Пучко А.А. Развитие станкостроительной промышленности на Украине в довоенный период (1917–1940 гг.). 08.592: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1970. 24 с. [Дисс. 256 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).

\* Бібліографічний опис наводиться за опублікованими авторефератами дисертацій [з доданням даних про обсяг дисертаційних робіт].

3. Орловский Б.М. Развитие железорудной промышленности Украины в дореволюционный период. 08.592: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1971. 27 с. [Дисс. 287 + XXXII с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
4. Тимошенко Н.Т. Развитие угольного машиностроения Украины в период социалистической индустриализации. 08.592: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1973. 16 с. [Дисс. 242 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
5. Пузынин Р.Г. Развитие воздушного транспорта в Украинской ССР (1923–1973 гг.) 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1974. 32 с. [Дисс. 176 + XXXI с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
6. Толстов Р.Д. Восстановление и развитие горного машиностроения Украинской ССР в послевоенный период (1946–1958 гг.). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1975. 34 с. [Дисс. 198 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
7. Кубенко И.М. Развитие железнодорожного машиностроения Украинской ССР в довоенный период. 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1975. 19 с. [Дисс. 141 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
8. Коба И.Г. Развитие тракторного и сельскохозяйственного машиностроения Украинской ССР в период развитого социализма (1961–1975 гг.). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1978. 24 с. [Дисс. 175 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
9. Ястребов В.И. Развитие судостроительной промышленности Украинской ССР в период строительства социализма (1917–1937 гг.). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1979. 23 с. [Дисс. 158 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
10. Плакида Е.М. Развитие коксохимической промышленности Украины в дореволюционный период. 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1980. 23 с. [Дисс. 205 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
11. Грознецкая Л.П. Развитие важнейших отраслей тяжелой индустрии и их роль в создании материальных основ обороны СССР в годы довоенных пятилеток (на материалах Украинской

- ССР). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1980. 23 с. [Дисс. 242 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
12. Лало В.Н. Развитие и эффективность изобретательской и патентно-лицензионной работы в Украинской ССР (1961–1980 гг.). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. С.М. Ямпольский, Т.И. Деревянкин. Киев, 1983. 21 с. [Дисс. 160 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
  13. Кущик А.П. Развитие металлургического машиностроения Украинской ССР в довоенный период (1917–1940 гг.). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1984. 24 с. [Дисс. 188 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
  14. Багмут Л.С. Развитие индустриализации сельского хозяйства Украинской ССР в период развитого социализма (1960–1980 гг.). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1985. 24 с. [Дисс. 165 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
  15. Заикин Ю.Н. Развитие экономических связей между Украинской ССР и Белорусской ССР (1961–1975 гг.). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1986. 18 с. [Дисс. 148 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
  16. Тымочко Н.А. Развитие газовой промышленности Украинской ССР (1946–1975 гг.). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1986. 17 с. [Дисс. 191 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
  17. Кренделёва Т.В. Финансовые проблемы промышленности в экономической литературе УССР второй половины 60-х – начала 80-х годов. 08.00.02: История экон. учений. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1987. 16 с. [Дисс. 172 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
  18. Куриленко Т.В. Трактовка производительных сил и их размещения в украинской советской экономической литературе 20-х годов. 08.00.02: История экон. учений. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1988. 16 с. [Дисс. 155 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
  19. Хахлюк А.Н. Развитие железнодорожного машиностроения Украинской ССР (1938–1960 гг.). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1990. 18 с. [Дисс. 167 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).

20. Ивашев М.Ф. Становление и развитие профориентации в Украинской ССР в 20–80-е годы. 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1990. 20 с. [Дисс. 205 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
21. Куцевский В.В. Развитие судостроительной промышленности Украины в послевоенный период (1946–1965 гг.). 08.00.03: История нар. хоз-ва. Автореф. дисс. ... канд. экон. наук. Науч. рук. Т.И. Деревянкин. Киев, 1991. 17 с. [Дисс. 124 с.]. (АН УССР. Ин-т экономики).
22. Митрофанов А.І. Розвиток чорної металургії України в кінці XIX – на початку XX ст. 08.00.03: Історія нар. госп-ва. Автореф. дис. ... канд. экон. наук. Наук. кер. Т.І. Дерев'янкін. Київ, 1993. 20 с. [Дис. 173 с.]. (АН України. Ін-т економіки).
23. Іваненко В.О. Проблеми господарського розрахунку в економічній літературі України (середина 1960-х – середина 1980-х років). 08.00.02: Історія экон. вчень. Автореф. дис. ... канд. экон. наук. Наук. кер. Т.І. Дерев'янкін. Київ, 1993. 19 с. [Дис. 218 с.]. (АН України. Ін-т економіки).
24. Ринейська Л.С. Споживча кооперація в Україні в 1931–1950 рр. 08.00.03: Історія нар. госп-ва. Автореф. дис. ... канд. экон. наук. Наук. кер. Т.І. Дерев'янкін. Київ, 1993. 18 с. [Дис. 160 с.]. (АН України. Ін-т економіки).
25. Осмолівський С.О. Розвиток технічної бази електрифікації в Україні у 1938–1960 рр. 08.00.03: Історія нар. госп-ва. Автореф. дис. ... канд. экон. наук. Наук. кер. Т.І. Дерев'янкін. Київ, 1994. 19 с. [Дис. 196 с.]. (АН України. Ін-т економіки).
26. Голуб Г.М. Кооперативний рух в Західній Україні (1918–1939 рр.). 08.00.03: Історія нар. госп-ва. Автореф. дис. ... канд. экон. наук. Наук. кер. Т.І. Дерев'янкін. Київ, 1994. 17 с. [Дис. 157 с.]. (АН України. Ін-т економіки).
27. Ремига О.В. Розвиток текстильної промисловості України (1961–1985 рр.). 08.00.03: Історія нар. госп-ва. Автореф. дис. ... канд. экон. наук. Наук. кер. Т.І. Дерев'янкін. Київ, 1994. 17 с. [Дис. 109 с.]. (АН України. Ін-т економіки).
28. Маслов А.О. Внутрішня торгівля України в період непу (1921–1929 рр.). 08.01.04: Екон. історія та історія экон. думки. Автореф. дис. ... канд. экон. наук. Наук. кер. Т.І. Дерев'янкін. Київ, 1995. 20 с. [Дис. 226 с.]. (Київ. ун-т ім. Т. Шевченка). (НАН України. Ін-т економіки).
29. Поліщук В.І. Грошова реформа в Україні в роки непу. 08.01.04: Екон. історія та історія экон. думки. Автореф. дис. ... канд. экон.



- наук. Наук. кер. Т.І. Дерев'янкін. Київ, 1996. 18 с. [Дис. 163 с.]. (Київ. ун-т ім. Т. Шевченка). (НАН України. Ін-т економіки).
30. Сайкевич О.Д. Державне регулювання ринкової економіки в роботах українських економістів другої половини ХІХ – початку ХХ ст. 08.01.04: Екон. історія та історія екон. думки. Автореф. дис. ... канд. екон. наук. Наук. кер. Т.І. Дерев'янкін. Київ, 2004. 18 с. [Дис. 164 с.]. (НАН України. Ін-т світ. економіки і міжнар. відн.). (НАН України. Об'єдн. ін-т економіки).

### Список використаних джерел

1. Дерев'янкін Т.І. Мануфактура на Україні в кінці ХVІІІ – першій половині ХІХ ст.: Текстильне виробництво. Київ: Вид-во АН УРСР, 1960. 128 с.
2. Аблов А.С. Хранитель історичних скарбів. Пам'яті Тимофія Івановича Дерев'янкін. *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2011. Вип. 44. С. 287–288.
3. Дерев'янкін Т.І. Основні тенденції соціально-економічного розвитку України в умовах становлення ринкового господарства / Л.П. Горкіна, С.О. Біла, В.В. Небрат та ін. Ретроспектива ринкових перетворень в Україні: сучасний дискурс. Київ: ІЕП НАН України, 2010. С. 491–586.

### References

1. Dereviankin T.I. (1960). Manufactory in Ukraine at the end of the XVIII - the first half of the XIX century: Textile production. Kiev: View of the Academy of Sciences of the USSR [in Ukrainian].
2. Ablov A.S. (2011). The historical treasure keeper. The memory of Timofiy Ivanovych Dereviankin. *Istoriia narodnoho hospodarstva ta ekonomichnoi dumky Ukrainy - History of Economics and Economic Thoughts of Ukraine*, 44, 287-288 [in Ukrainian].
3. Dereviankin T.I. (2010). The main tendencies of socio-economic development of Ukraine in the conditions of the formation of a market economy / L.P. Gorkina, S.O. Bila, V.V. Nebrat and others. Retrospective market transformations in Ukraine: modern discourse. Kyiv: IEP of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції 22 вересня 2021 р.*